

Virksomhedsbarometer

En temperaturmåling af arbejdsmarkedet
i Aabenraa Kommune

1. juli -
31. december
2020

jobcenter
Aabenraa

Indledning

Jobcentret gennemfører løbende spørgeskemaundersøgelser blandt kommunens virksomheder for at tage temperaturen på arbejdsmarkedet. Det sker for at understøtte lediges jobsøgning og virksomhedernes efterspørgsel på arbejdskraft, så jobcentret har bedre forudsætninger for at kunne matche virksomhederne og ledige.

Virksomhedsbarometeret udarbejdes én gang halvårligt, og resultaterne fremlægges for Arbejdsmarkedsudvalget. Samtidig offentliggøres barometeret på jobcentrets hjemmeside.

Sammenfatning af resultater

Første halvårs lyspunkter i forhold til ledigheden bekræftes i andet halvår 2020

- Antallet af fuldtidsledige fortsatte med at falde igennem andet halvår, så der i november var næsten 300 færre fuldtidsledigheden end i maj måned. Med en ledighed ved udgangen af 2020 på 3,5 %, var ledighed tilbage på samme niveau, som udgangen af 2019. Og ledigheden er lavere end i landsdelen og landsplan.
- Næsten hver fjerde virksomhed forventer lavere omsætning, hvilket er på niveau med første halvår. 17 % forventer øget omsætning.
- Næsten hver femte virksomhed (19 %) forventer at udvide antallet af medarbejdere. Det er mere end dobbelt så højt end andelen der forventer færre medarbejdere (9 %).
- Det forventes at ca. 267 virksomheder omfattende ca. 1400 medarbejdere vil gøre brug af lønkompensationsordningen i forbindelse med indførelsen af nye restriktioner i december 2020. Det er samme niveau som i foråret.
- 40 % har ansat nye medarbejdere inden for det sidste halve år, det er 13 procent point højere end første halvår 2020, og 3 procent point højere end samme periode i 2019.
- Det er særligt de ufaglærte, som har oplevet konsekvenserne af Covid-19. 22 % af virksomhederne har ved seneste ansættelse ansat en ufaglært, mens 77 % er enten faglært (37 %), kort videreuddannet (12 %) eller har mellemlang uddannelse (28 %).

Andelen af virksomheder der oplever udfordringer med rekruttering er på samme niveau som andet halvår 2019

- Andelen af virksomheder, som har oplevet udfordringer med at få besat en opslået stilling steget fra 24 % i første halvår til 31 % i andet halvår 2020, hvilket er på niveau med andet halvår 2019.
- I foråret der var næsten 5 ledige pr. opslået stilling. I andet halvår er det faldet til ca. 3 ledige pr. stilling.

Virksomhederne ønsker igen at udvise social ansvarlighed, og andelen som forventer at tage elever er steget markant

- Usikkerheden i foråret, betød at færre virksomheden havde overskud, til at hjælpe ledige, som havde brug for en særlig indsats. Dette er vendt i andet halvår, og andelen som ønsker at hjælpe, er på 66 % mod 47 % i foråret.
- Både andelen af virksomheder som har elever, og andelen som forventer at tage elever ind de kommende seks måneder, har været stærkt stigende siden andet halvår 2019. 44 % har elever, mens 33 % forventer at tage en elev.

Virksomhederne er tilfredse med jobcentrets service på kerneydelserne

- På en skala fra 1-7, hvor 7 er bedst, er den gennemsnitlige score 5,9 i forhold til tilfredsheden med service-niveauet på jobcentrets kerneydelser. I første halvår lå den gennemsnitlige tilfredshed på 6,0.

Metode

Datagrundlaget for det aktuelle barometer omfatter 211 virksomheder (i første halvår af 2020 deltog 312 virksomheder). Barometeret omfatter små, mellemstore og store virksomheder, så billedet bliver så repræsentativt som muligt.

I den danske erhvervsstruktur udgør SMV'er 99 % af virksomhederne. Fordelingen på antal ansatte blandt virksomhederne i barometeret, afspejler dette billede..

Fordelingen af virksomheder på brancher svarer ikke helt til erhvervsstrukturen i kommunen. Særligt bygge og anlæg, landbrug, og jern og metal er i undersøgelsen overrepræsenteret jf. figur 2. Forskellene betyder, at det kan have betydning for resultaterne i barometeret.

Data er indsamlet ved, at kommunens interne phoner har ringet ud til virksomhederne i perioden 1. november til 23. december. Rapporten præsenterer en samlet opgørelse for perioden, og hvor det er muligt præsenteres tallene for andet halvår 2019 og første halvår 2020. På den måde er det muligt at sammenligne med de tidligere barometre.

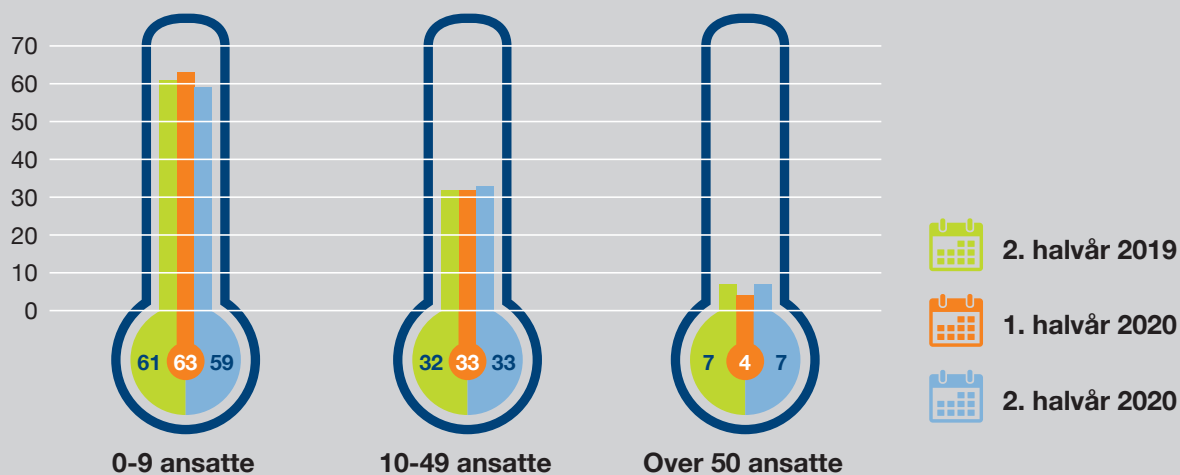
I forbindelse med indsamlingen af data kan der ske fejltastninger, og i nogle tilfælde har den medvirkende virksomhed ikke ønsket at besvare alle spørgsmålene eller interviewet er blevet afbrudt undervejs. Resulta-

terne i graferne er baseret på de virksomheder, der har besvaret spørgsmålene. Virksomheder, der har svaret "ved ikke" eller som ikke ønsker at besvare spørgsmålet, er sorteret fra.

Enkelte steder summerer resultatet ikke til 100, hvilket skyldes afrundinger.

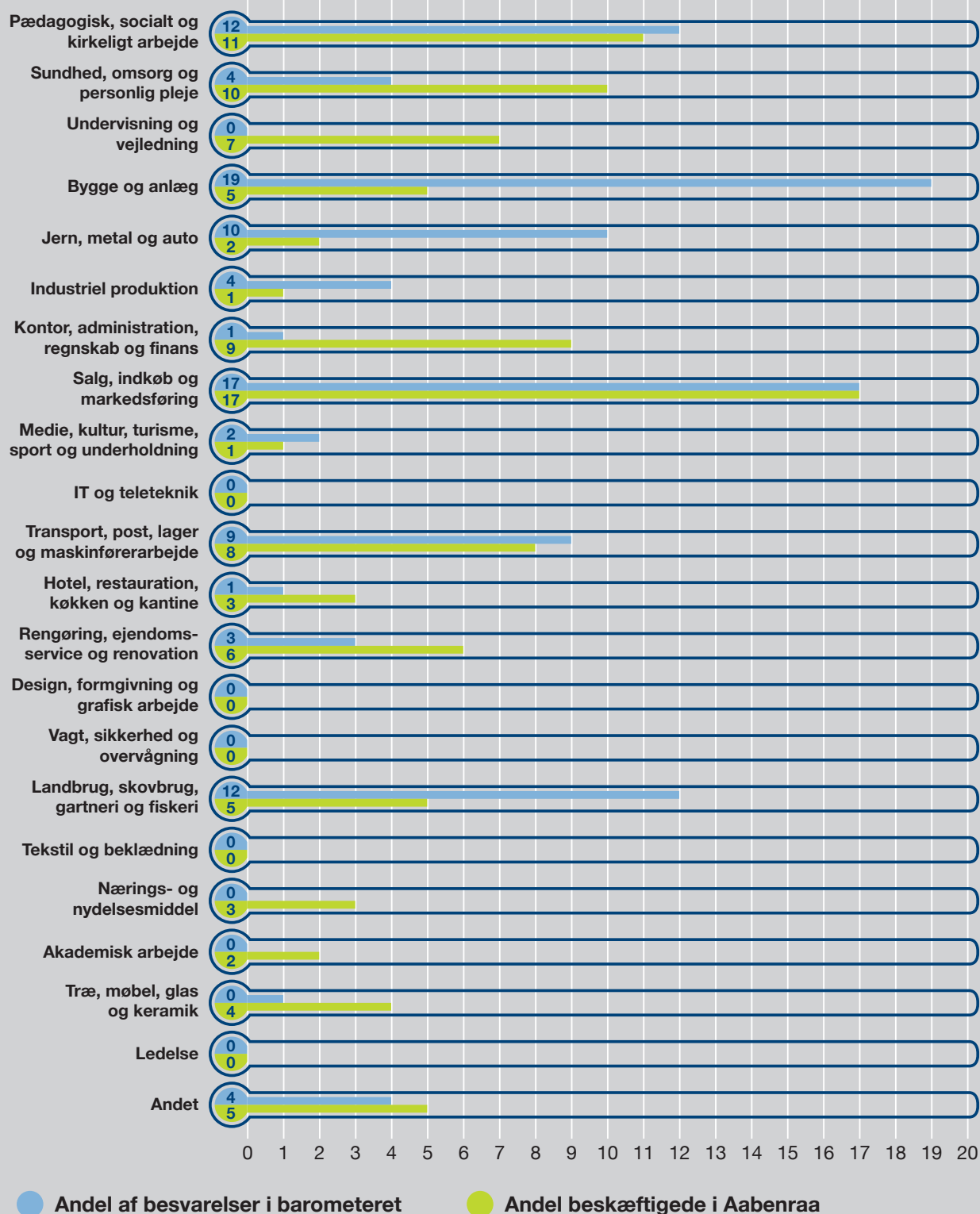

Figur 1: Andel besvarelser fordelt på antal medarbejdere

Figur 1: Besvaret af 204 virksomheder

Figur 2: Andel af virksomheder fordelt på hovederhverv

Figur 2: Besvaret af 211 virksomheder. Hovederhverv i Aabenraa Kommune er baseret på udtræk fra Danmarks Statistik RAS301 for 2019 og egne beregninger.

Covid-19

2020 har stået i coronaens tegn. Første halvår var præget af nedlukningen af Danmark i marts måned og frem, mens andet halvår var præget af lempede restriktioner, inden året blev sluttet af med endnu en nedlukning.

Det er for tidligt at opgøre, hvor mange virksomheder der er blevet ramt af nedlukningen i december måned, da der først er åbnet op for de forskellige hjælpepakker i januar måned 2021.

Nogle beregninger viser, at op mod 345.000 beskæftigede vil blive berørt af de nuværende restriktioner og nedlukning.¹ Der er ingen garanti for, at det er ensbetydende med, at samme antal beskæftigede vil være omfattet af lønkompensationsordningerne.

I foråret 2020 var ca. 260.000 beskæftigede omfattet af ordningen om lønkompensation. Jobcenteret forventer, at det vil være i samme størrelsesorden i forhold til efterårets nedlukning af samfundet. Holder forventningen stik, vil det betyde, at ca. 270 virksomheder omfattende ca. 1.400 medarbejdere vil søge om lønkompensation i Aabenraa Kommune. I november måned, viser tal fra jobindsats.dk, at der var 24.629 personer med arbejdssted i Aabenraa. Det vil sige, at omkring 5,6 % af de beskæftigede kan forventes at blive omfattet af lønkompensationsordningen.

Temperaturen på arbejdsmarkedet i Aabenraa Kommune

Ikke overraskende, har året været præget af Covid-19 og den usikkerhed, som pandemien har skabt på arbejdsmarkedet. Da Regeringen lukkede landet ned, vidste ingen hvor længe det ville vare, hvordan det ville påvirke virksomhederne, og arbejdsmarkedet. Særlig stor var frygten for, at landet ville opleve en ny krise og at de tidligere års fine udvikling i økonomien og beskæftigelsen, ville blive ødelagt.

En frygt der ikke var ubegrundet i pandemiens start, hvor ledigheden voksede markant trods hjælpepakker. Da 2019 sluttede lå ledigheden på 3,5 % og ved udgangen af maj 2020, var ledigheden i Aabenraa vokset til 4,7 % - altså en stigning på 1,2 procent point på meget kort tid.

Der er ingen tvivl om, at hjælpepakkerne har holdt hånden under mange jobs, og de har nok også været medvirkende til, at virksomhederne har turde være lidt mere optimistiske hen over sommeren, hvor smittetallene begyndte at falde igen.

Dette underbygges af ledighedsudviklingen både i Aabenraa og resten af landet. Allerede i juni begyndte ledigheden at falde igen, og igennem andet halvår af 2020 er denne udvikling fortsat. Den seneste opgørelse

¹⁾ Dansk erhvervs nøgletal uge 4, 2021, s.2

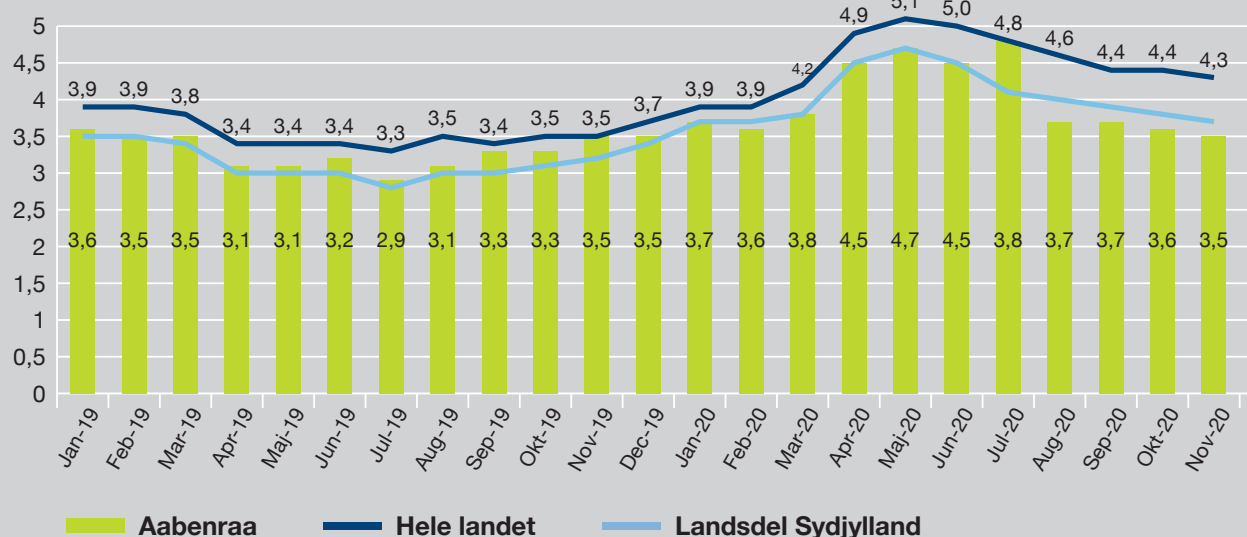
fra Danmarks Statistik viser således, at ledigheden i november 2020 var faldet til 3,5 % i Aabenraa, som således stort set er tilbage ved udgangspunktet for årets (2020) start. Også i resten af landet er ledigheden faldet dog ikke helt i samme omfang, som i Aabenraa.

En anden måned at se det på, er ved at se på antallet af bruttoledige opgjort som fuldtidsledige.

I foråret toppede ledigheden i maj måned med 1265 fuldtidspersoner. Efterfølgende er antallet af ledige

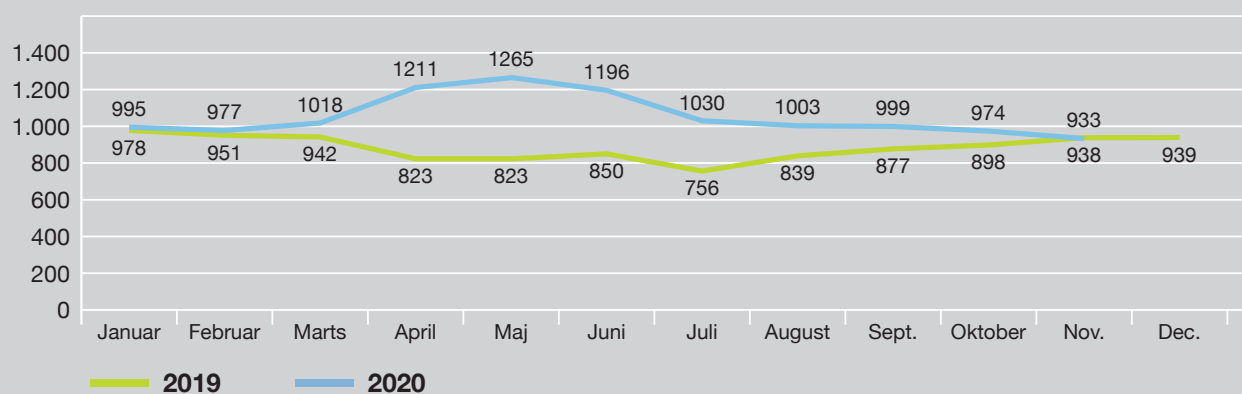
faldet måned for måned frem til november, hvor ledigheden var lavere end i november 2019. Der kan dermed argumenteres for, at der et forholdsvis "godt" udgangspunkt i forhold til de forventede negative påvirkninger, som nedlukningen af samfundet fra december måned 2020 ikke kan udgås af medføre.

Figur 3: Udvikling i ledigheden opgjort i fuldtidsledige i procent af arbejdsstyrken (foreløbige)

Figur 3: Kilde: Danmarks statistik – Statistikbanken - AUP01 og egne beregninger.

Figur 4: Udvikling i bruttoledigheden i Aabenraa Kommune opgjort i fuldtidsledige

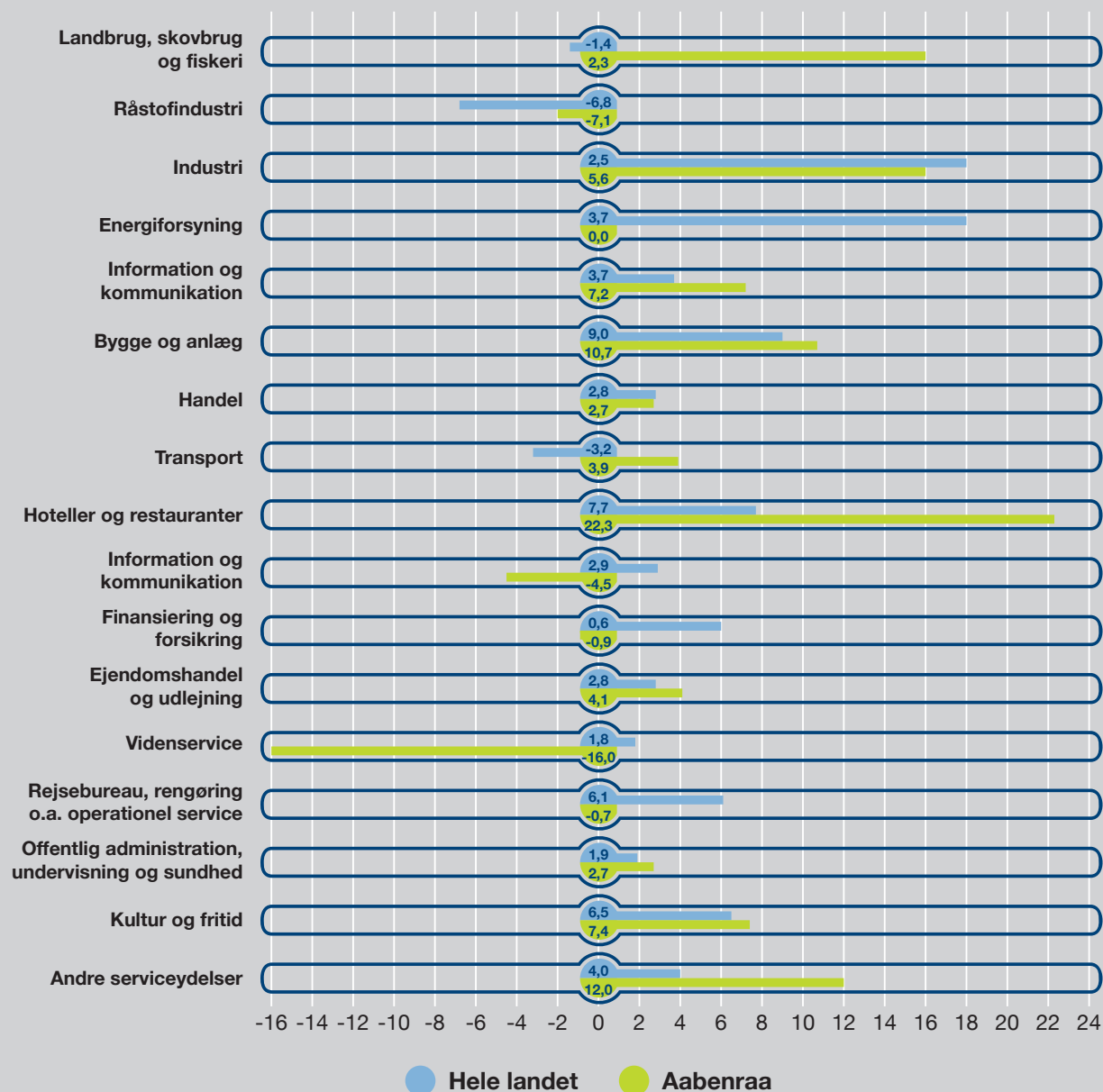
Figur 4: Kilde: Danmarksstatistik – Statistikbanken - AUF01, og egne beregninger.

Jobcenteret har set nærmere på hvilke sektorer, der har været medvirkende til den fine udvikling, der har været siden maj måned. Der er taget udgangspunkt i antal beskæftigede efter arbejdssted, i maj måned, og sammenholdes med antallet af beskæftigede i november måned, for at se på hvordan beskæftigelse har udviklet sig siden ledigheden toppede. For at sammenligne med resten af landet, er udviklingen opgjort i andele.

Særligt inden for industri, bygge og anlæg, transport, hotel og restauration, har Aabenraa klaret sig bedre end i resten af landet. Vidensservice og kommunikation er dog gået modsat, og her er der tabt arbejdspladser, mens det er gået frem i landet som helhed.

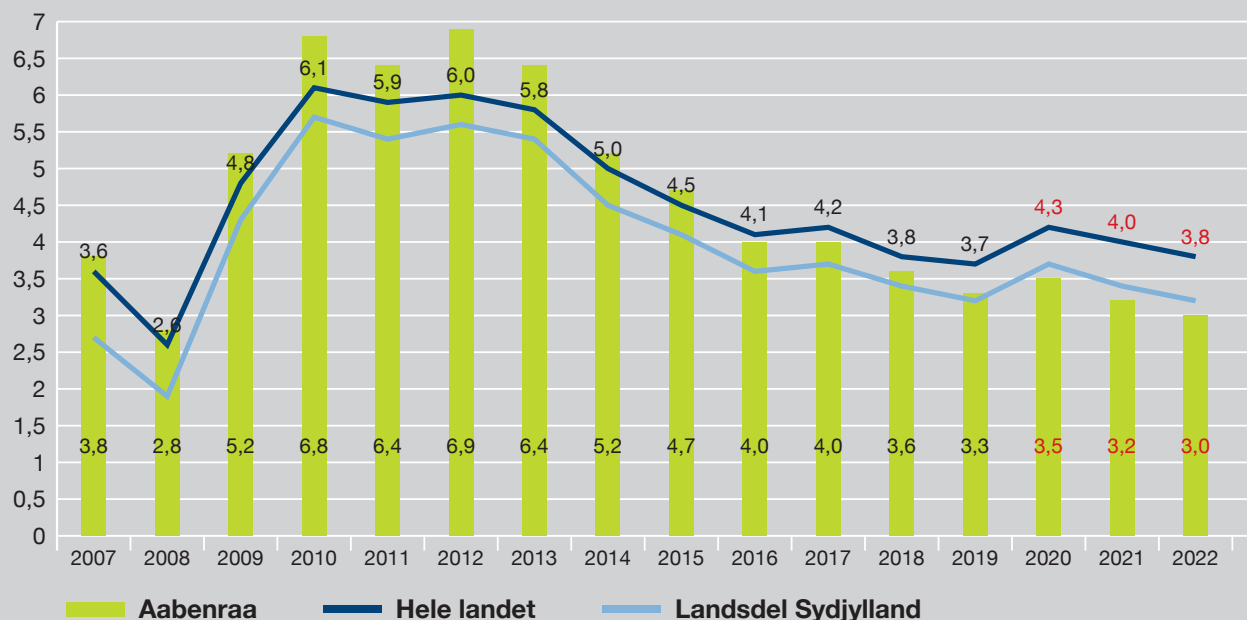
Ses der frem mod 2021 og 2022 - Så forventer jobcenteret, at ledigheden vil fortsætte med at falde. For-

Figur 5: Udvikling i beskæftigelse efter arbejdssted (Aabenraa), sammenholdt med resten af landet, fordelt på sektor.

Figur 5: Kilde: Jobindsats.dk og egne beregninger.

Figur 6: udvikling i ledigheden opgjort i fuldtidsledige i procent af arbejdsstyrken (foreløbige)

Figur 3: Kilde: Danmarks statistik – Statistikbanken - AUP01 og egne beregninger.

ventningen er naturligvis behæftet med en høj grad af usikkerhed, i det pandemien fortsatte lægger begrænsninger på samfundet, og det fortsat er usikkert hvornår befolkningen vil være vaccineret, og om vaccinerne kan håndtere mutationerne i virusset.

Det lysner dog forude og jobcenteret forventer, at ledigheden i Aabenraa ultimo 2021 vil være på 3,2 %, og at den vil falde yderligere til omkring 3 % ultimo 2022.

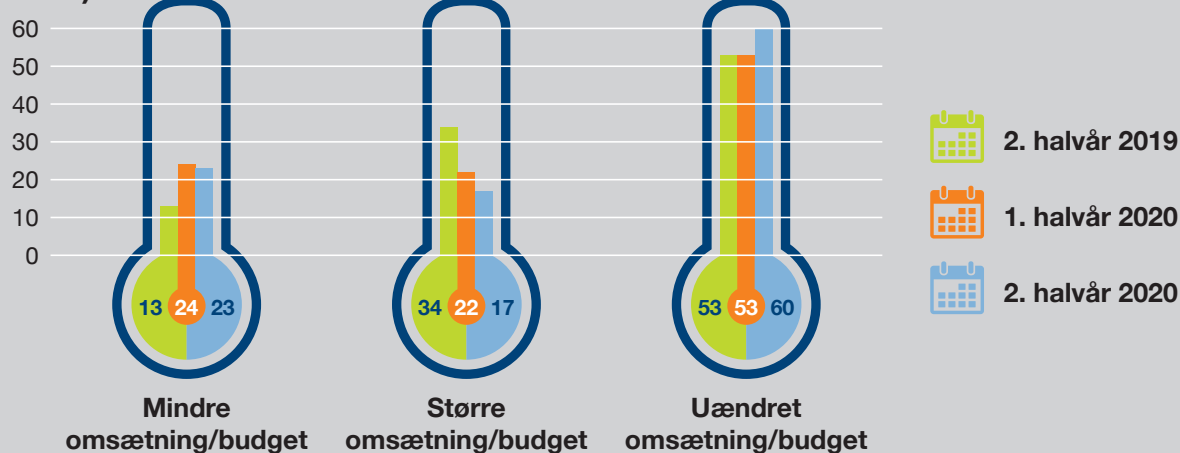
Virksomhedernes forventninger

I forhold til virksomhedernes forventninger til omsætningen de kommende seks måneder, så er der ikke meget, som har rykket sig siden rapporten fra første halvår 2020. Næsten hver fjerde forventer forsat en mindre omsætning i forhold til samme periode sidste år. Lidt færre end hver femte forventer en øget omsætning. Dette er et fald på fem procent point fra første halvår 2020 og en halvering i forhold til andet halvår 2019. Seks ud af

ti virksomheder forventer uændret omsætning hvilket er stigning på syv procent point i forhold til andet halvår 2019 og første halvår 2020.

Også her skal resultaterne vurderes forsigtigt, da en del af virksomhederne er blevet spurgt inden Regeringen igen indførte skærpede restriktioner, og det er usikkert hvor længe disse vil vare.

Figur 7: Virksomhedernes forventning til omsætning de kommende seks måneder (Andel)

Figur 7: Besvaret af 187 virksomheder.

Virksomhedernes behov for arbejdskraft

Andelen af virksomhederne som forventer, at have flere medarbejdere i løbet de kommende seks måneder er to procent point højere end i andet halvår 2019. Men andelen af virksomhederne som forventer færre medarbejdere trækker den modsatte retning, i det den er steget med tre procent point. Dog er andelen der forventer flere medarbejdere mere end dobbelt så høj, som andelen der forventer færre medarbejdere.

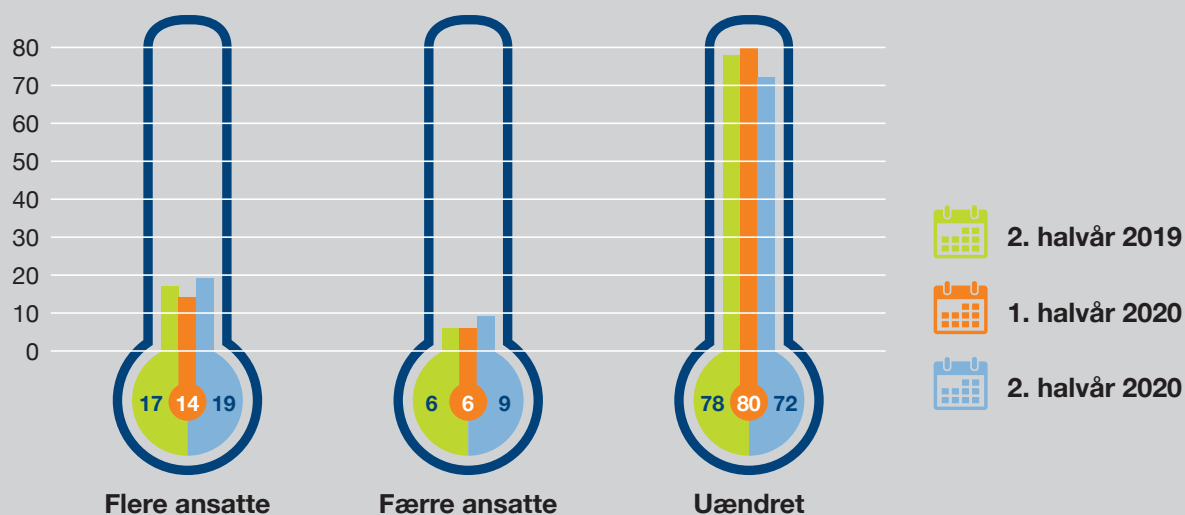
Disse signaler underbygger tesen om, at det er et relativt optimistisk arbejdsmarkedet, vi har i kommunen.

Den fine udviklingen der har været i ledighedsudviklingen i andet halvår 2020 afspejles også i virksomhederenes besvarelse af, hvorvidt de har ansat nye medarbej-

dere inden for de seneste seks måneder. Således svarer fire ud af ti virksomheder, at det er tilfældet. Det er faktisk lidt over niveauet for samme periode i 2019, og betydelig højere end i første halvår 2020.

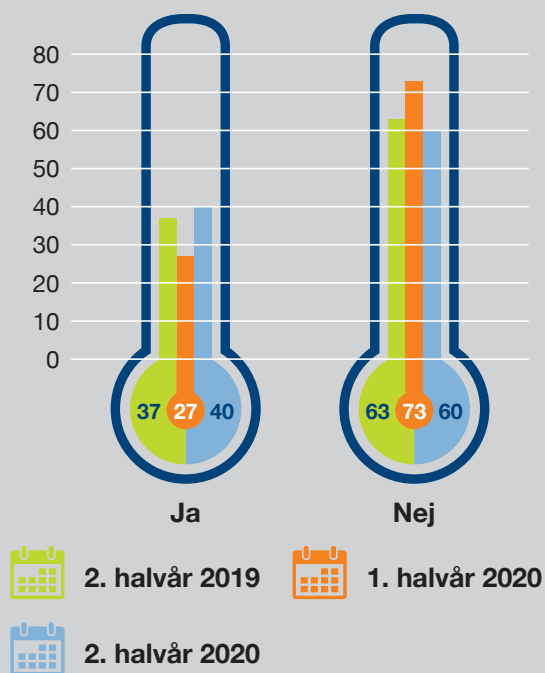
Mens der i første halvår af 2020 var et fald i andelen af virksomheder, som havde vanskeligheder med at få besat opslåede stillinger, så er andelen tilbage på niveauet for andet halvår 2019. Således tilkendegiver næsten hver tredje virksomheder, at de havde vanskeligheder med at besætte stillingen. Faldet i første halvår kan hænge sammen med, at udbuddet af arbejdskraft var større, og nu hvor ledigheden er forholdsvis lav, vil virksomhederne naturligvis også opleve øget udfordringer i forbindelse med rekrutteringen af nye medarbejdere.

Figur 8: Virksomhedernes forventninger til antallet af medarbejdere de kommende seks måneder (Andel)

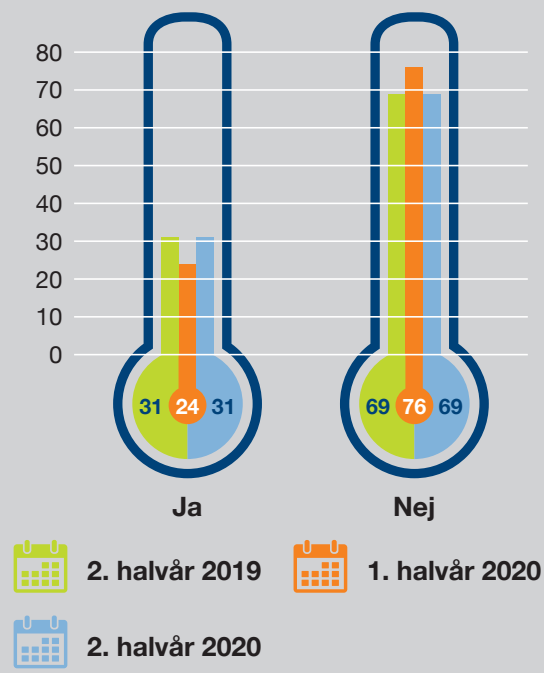
Figur 8: besvaret af 203 virksomheder.

Figur 9: Andel af virksomheder som har ansat nye medarbejdere inden for de sidste seks måneder

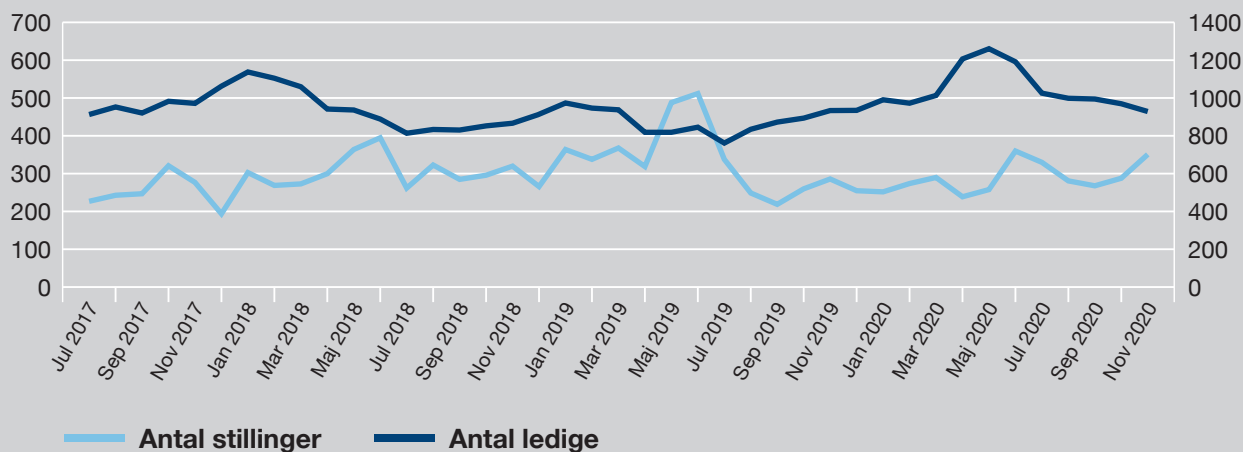
Figur 9: Besvaret af 202 virksomheder.

Figur 10: Andel af virksomheder som har oplevet vanskeligheder med at få besat opslåede stillinger inden for de sidste 6 måneder

Figur 10: 81 besvarelser indgår.

Figur 11: Antal ledige pr. anslået stilling

Figur 11: Kilde: jobindsats.dk, statistikbanken.dk og egne beregninger. Opslået stillinger er baseret på stillinger opslået på jobnet.dk

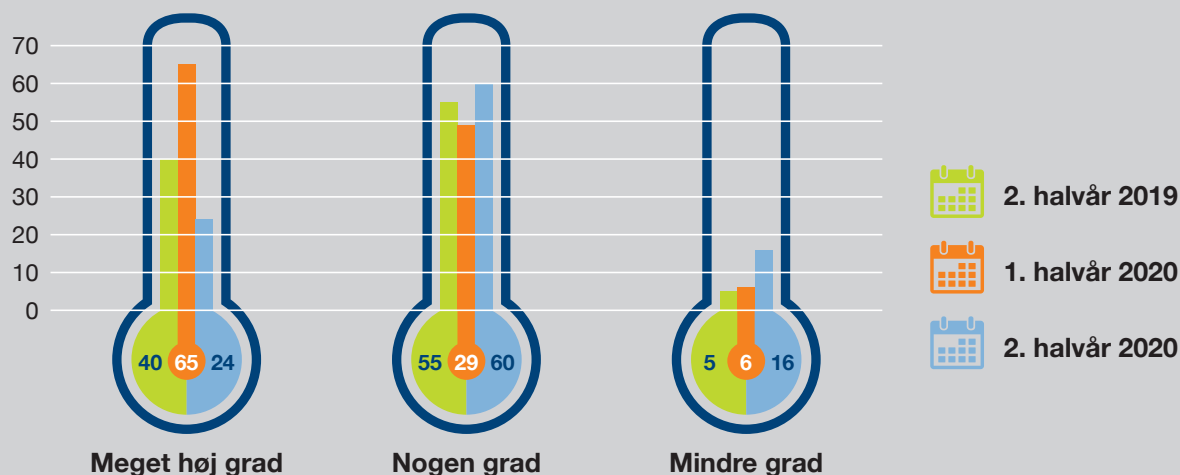
En anden måde at anskue det på, at ved at se på antallet af opslåede stillinger i forhold til antallet af ledige. Mens der i foråret var lidt over 1200 ledige, samtidig med at der var ca. 250 stillinger, hvilket giver en ratio på 5:1, i andet halvår er der ca. 1000 ledige og omkring 350 opslået stillinger, hvilket giver en ratio tæt på 3:1. Udbuddet af arbejdskraft er altså blevet mindre, samtidig med at antallet af stillinger er øget.

Blandt de virksomheder, som har svaret bekræftende på, at har oplevet udfordringer i forbindelse med ansæt-

telsen af nye medarbejdere svarer 84 %, at de i nogen grad eller meget høj grad har oplevet udfordringer i rekrutteringsprocessen. I første halvår var dette tal 94 %.

Trods Corona, så skifter folk stadig job. En opgørelse af jobsætningen, viser at i perioden januar til september var der 5.044 jobskifte, som fordeler sig på 3.861 inden for det private område og 1.183 inden for det offentlige. Niveauet svarer til det niveauet i 2013, og som var vendepunktet for finanskrisen, og dermed starten på den seneste fremgang på arbejdsmarkedet.

Figur 12: Virksomhedernes vurdering af, i hvor høj grad de har udfordringer med at rekruttere i forbindelse med opslåede stillinger

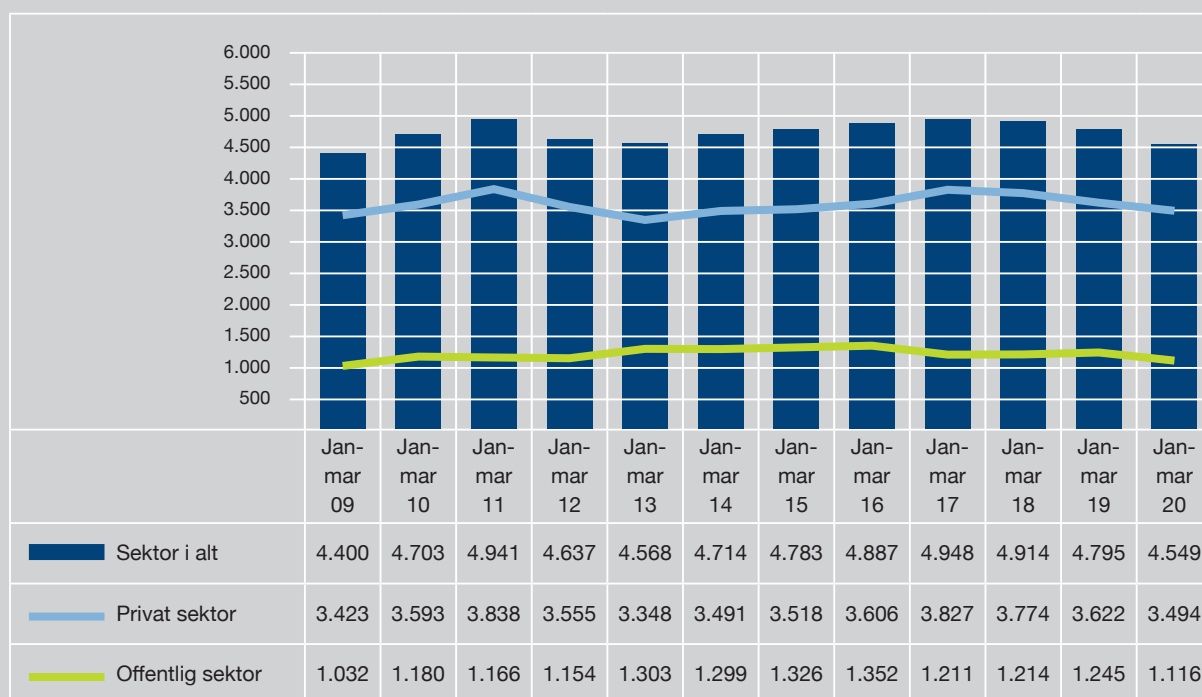
Figur 12: Omfatter 25 virksomheder som oplyste, at de havde oplevet vanskeligheder med få besat opslået stillinger.

Figur 13: Jobomsætning

Figur 13: Kilde: jobindsats.dk og egne beregninger

Figur 14: Antal personer startet i job

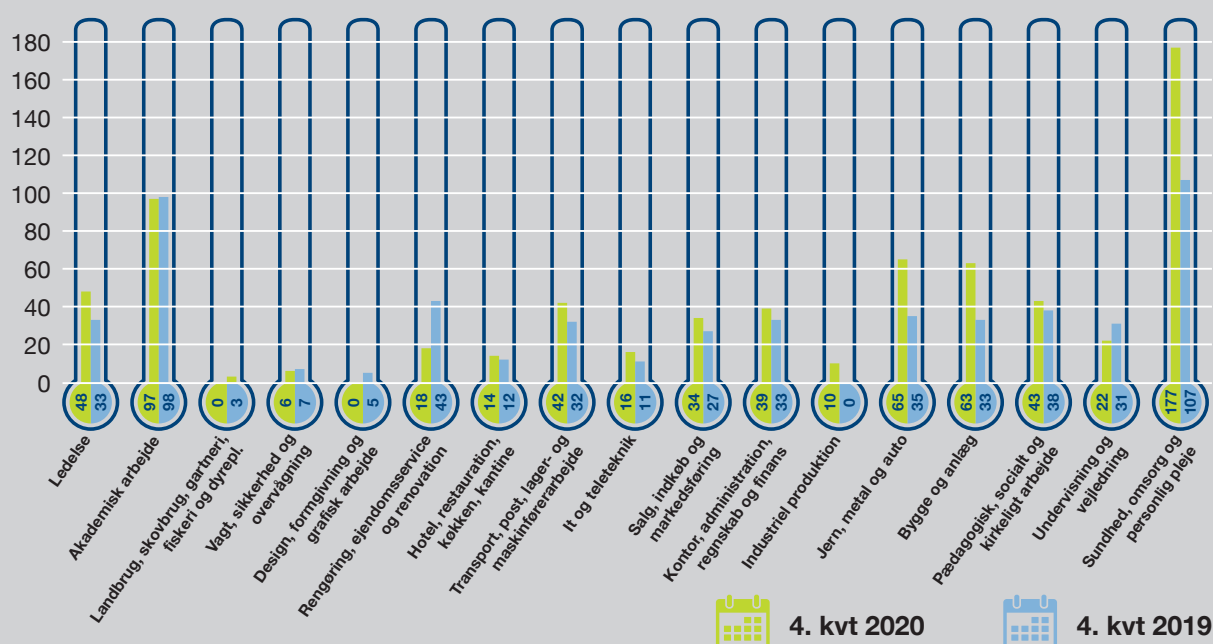
Figur 14: Kilde: jobindsats.dk og egne beregninger

4.549 personer er startet i en nyt job i perioden januar til september 2020. Der er tale om at 3.494 personer er startet inden for det private, mens 1.116 er startet inden for det offentlige. I 2013, som er forholdsvis sammenlignelig med 2020, hvis der ses på antal, så kan det ses, at 4.568 startede et job dengang. 3.348 personer var inden for det private, men 1.303 personer var inden for det offentlige. Dette er lidt interessant, for det viser, at trods

pandemien så startede flere personer et nyt job inden for det private, end det sket i 2013, hvor den seneste optur startede.

I forhold til fjerde kvartal 2019, så er det særligt inden for ledelse, transport/lager, jern og metal, sundhed, samt bygge og anlæg, at der er blevet opslået stillinger i fjerde kvartal 2020.

Figur 15: Antal stillinger på jobnet.dk fordelt på erhvervsgrupper

Figur 15: Kilde: Jobindsats.dk

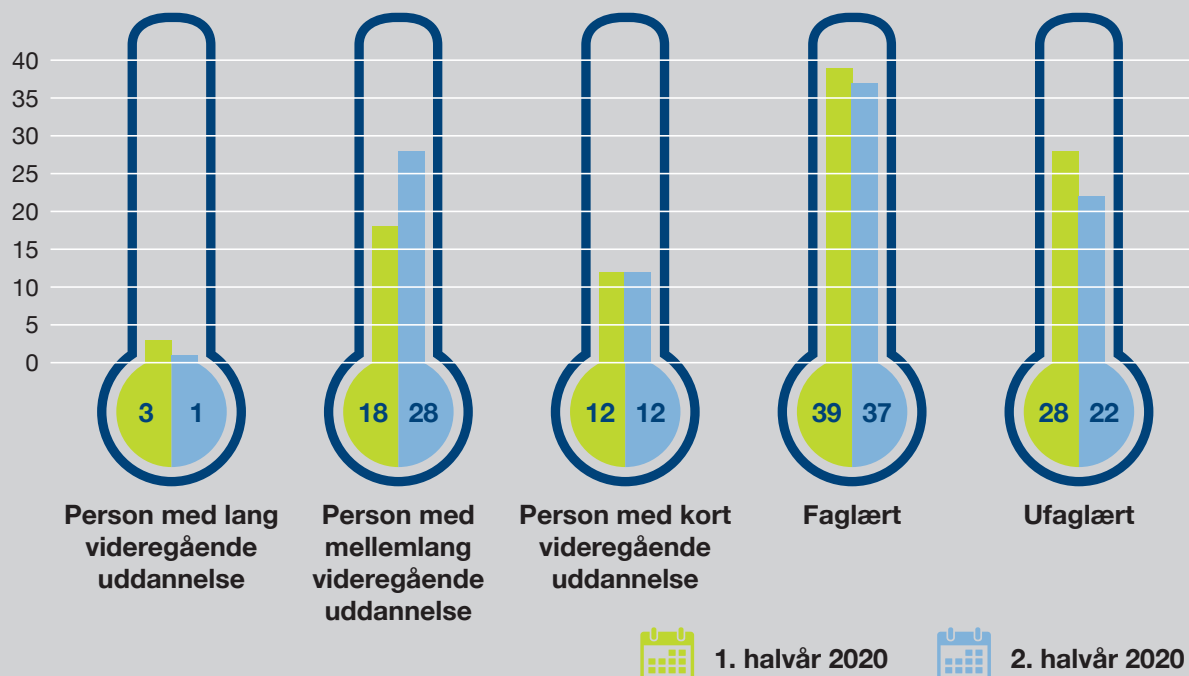
Da finanskrisen ramte i 2008, ramte den socialt skævt. Det var særligt de ufaglærte som mistede deres job. Samme tendens har vist sig under Corona, hvor omkring 5 % af de ufaglærte har mistet deres job.² Blandt de virksomheder, som har ansat nye medarbejdere svarer 22 %, at det har været en ufaglært, mens det for faglærte og personer med mellemlang uddannelse er tale om hhv. 37 % og 28 %. Det underbygger, at Coronaen især har ramt de ufaglærte, også her i kommunen.

En top 20 over de stillinger som flest jobparate ledige har som jobmål viser, at langt størstedelen er som ufaglært arbejde, og at det også er inden for disse områder at ledigheden er steget forholdsvis meget.

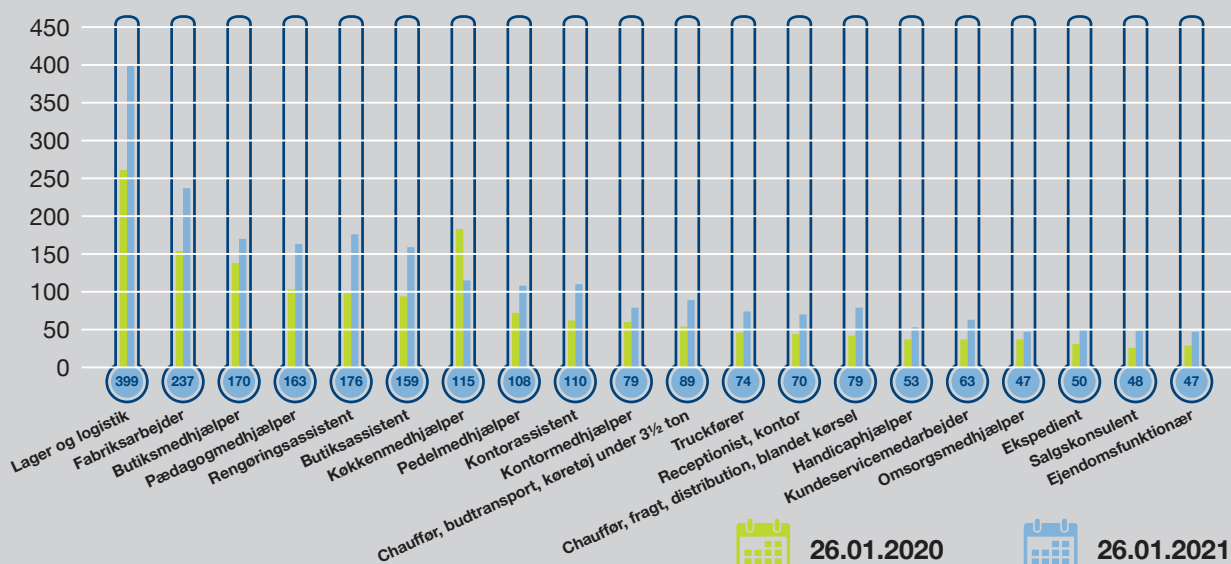
¹⁾ <https://www.ae.dk/analyser/coronaledighed-rammer-de-lavestloennede-haardest>

Figur 16: Faglig profil for nyansatte medarbejder (andele)

Figur 16: Opgørelse blandt 81 virksomheder der har svaret bekræftende på, at de har ansat nye medarbejdere.

Figur 17: Top 20 for jobmål for arbejdsmarkedsparate ledige med kontaktforløb hos jobcenter Aabenraa

Figur 16: Kilde: Udtræk fra KMD-Insight den 26-1-2021 og 26-1-2020 på målgrupperne LAB 6.1, 6.2 og 6.4

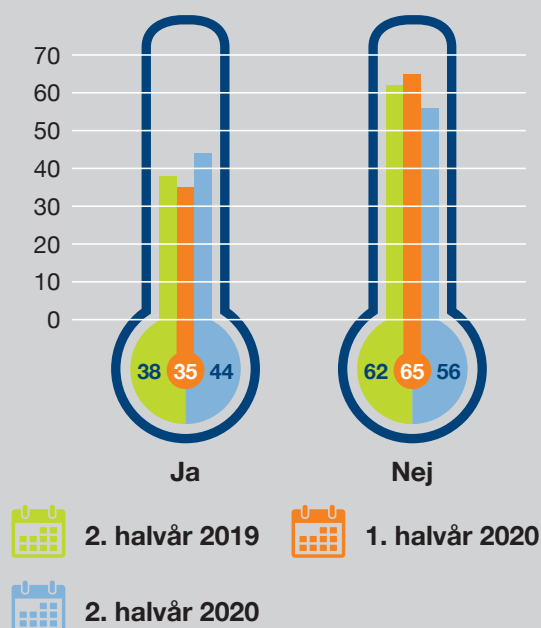
Unge

Andelen af virksomheder som har elever er steget med 9 procent point fra første halvår 2020 til andet halvår 2020, og det er 6 procent point højere end samme periode året før. Mere end 4 ud af 10 virksomheder har nu elever. Den positive udvikling kan skyldes, at der både i foråret og efteråret er blevet indgået aftaler mellem arbejdsmarkedetsparter, som har gjort det mere økonomisk fordelagtigt at tage elever ind.

Andelen af virksomheder som inden for de kommende seks måneder forventer, at tage en eller flere elever ind, er vokset fra 12 % i andet halvår 2019 til 33 % i andet halvår 2020, hvilket må betragtes som en meget høj og positiv stigning.

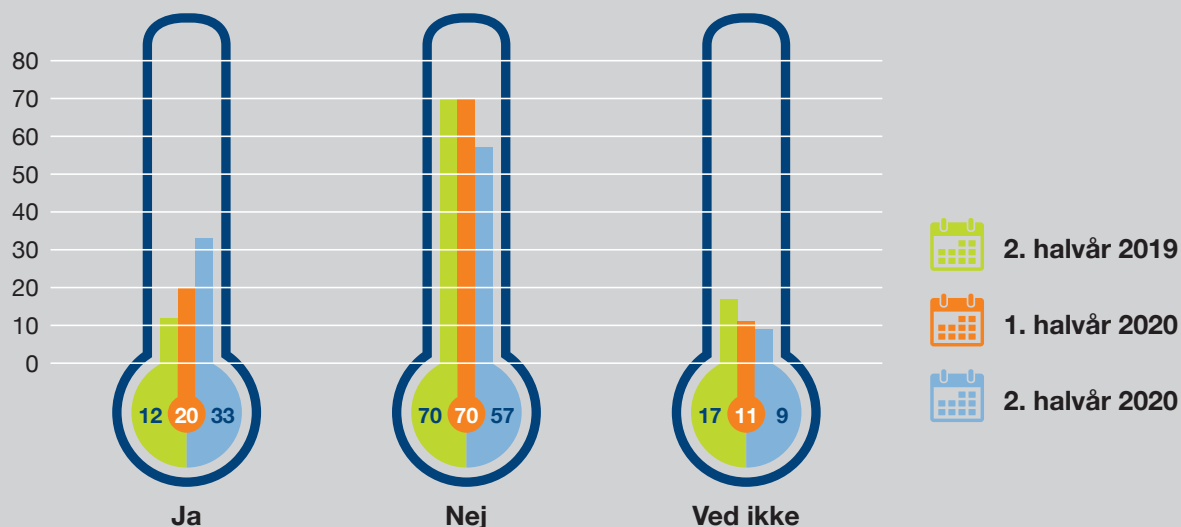

Figur 18: Andel af virksomheder som har elever

Figur 18: Besvaret af 202 virksomheder.

Figur 19: Andel af virksomheder, der forventer at ansætte elever de kommende seks måneder

Figur 19: Besvaret af 201 virksomheder.

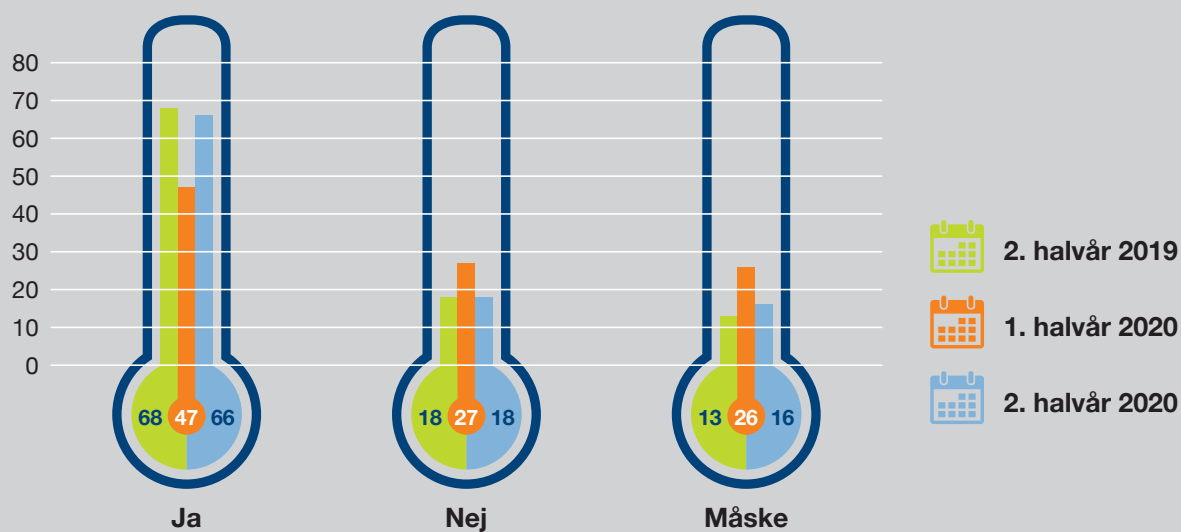
Udsatte borgere

Andelen af virksomheder som var klar til at give en hjælpe hånd til ledige med særlig behov, tog et drastisk fald i første halvår 2020, hvilket ikke er overraskende i lyst af den usikkerhed, som prægede arbejdsmarkedet

i starten af pandemien. I andet halvår 2020, er andelen af virksomhederne stort set vendt tilbage på niveauet forud for pandemien, således svarer 66 % at de er klar til hjælpe ledige med behov for en særlig indsats.

Figur 20: Andel af virksomheder, der er klar til at hjælpe ledige, som har behov for en særlig indsats

Figur 20: Besvaret af 202 virksomheder.

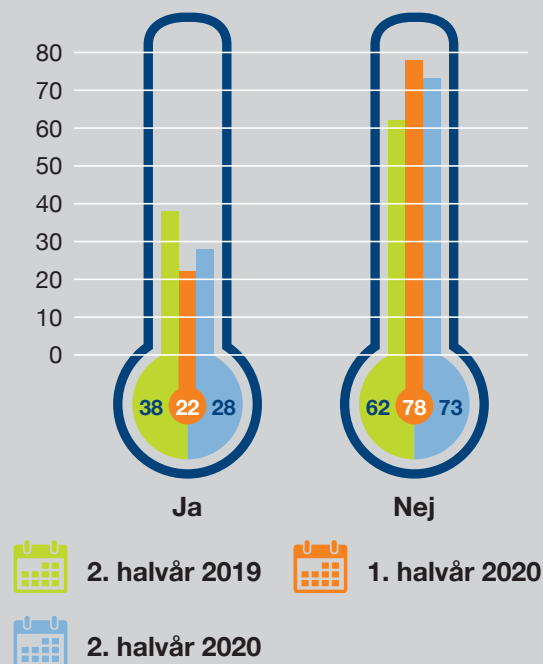
Tilfredshedsmåling med Jobcentrets service til virksomhederne

Jobcentret har i forbindelse med gennemførelsen af barometret undersøgt virksomhedernes kontakt og brug af jobcentret som samarbejdspartner, samt spurgt ind til virksomhedernes tilfredshed med de kerneydelse, som jobcentret leverer.

Ikke overraskende, er andelen med kontakt til jobcentret fortsat forholdsvis lav. Det skyldes, at jobcenteret i lidt mindre grad, har været udkørende under de forskellige nedlukninger af beskæftigelsesindsatsen, som der været igennem 2020. Dog har der været en lille stigning i kontakten mellem første halvår 2020 og andet halvår 2020 på 6 procent point.

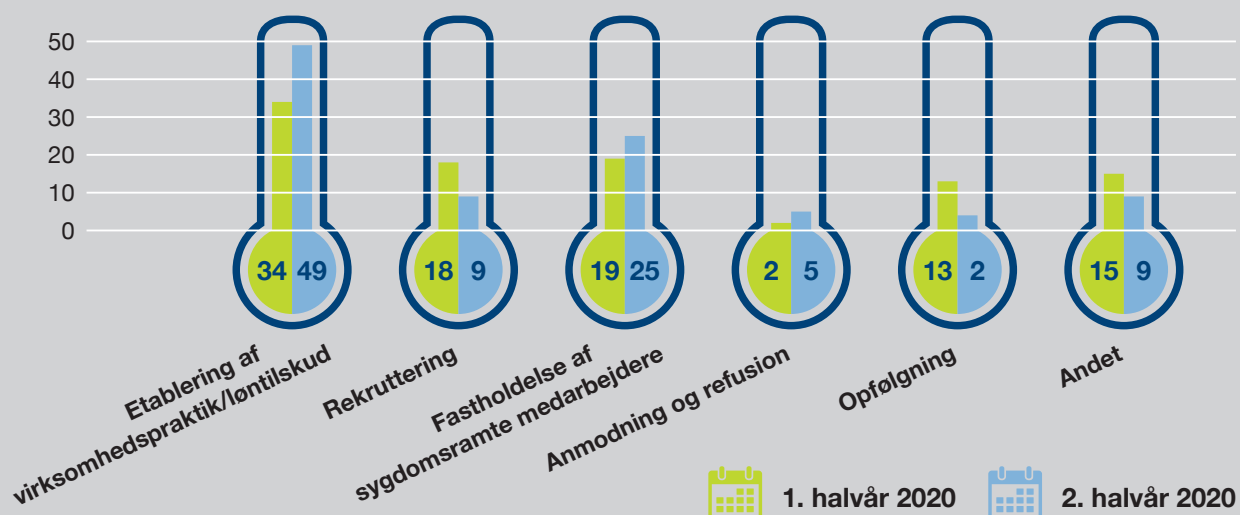

Figur 21: Andel af adspurgte virksomheder som har haft kontakt til jobcentret indenfor de sidste 3 måneder

Figur 21: Besvaret af 200 virksomheder.

Figur 22: Brugen af jobcentrets kerneydelser blandt virksomhederne, som har haft kontakt med jobcentret (andele)

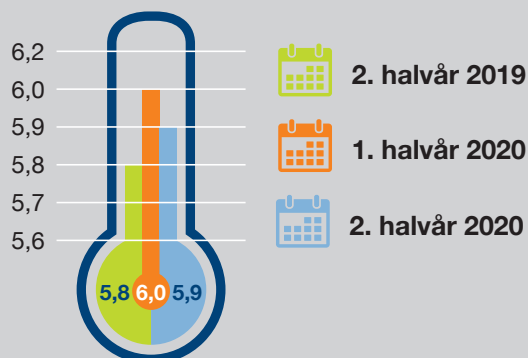

Figur 22: Besvaret af 55 virksomheder.

Størstedelen af henvendelserne i andet halvår 2020 har været omkring etablering af virksomhedsrettet aktivering, samt fastholdelse af sygdomsramte medarbejdere.

Jobcenteret har også spurgt til virksomhederne tilfredshed med servicen, som jobcenteret leverer, når de har kontakt med jobcenteret. Tilfredsheden er stort set på niveau med tidligere undersøgelser, og den gennemsnitlige score er på 5,9 ud af 7.

Figur 23: Den gennemsnitlige tilfredshedsscore med jobcentrets service

Figur 23: Besvaret af 55 virksomheder.

Vi arbejder for:

- At flere borgere bliver selvforsørgende
- At virksomhederne kan få den arbejdskraft de efterspørger

jobcenter
Aabenraa

Jobcenterets servicetelefon for virksomheder: Tlf. 73 76 66 00
www.jobcenteraabenraa.dk